

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ : ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΥ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

Προϊστορία είναι η εποχή που προηγείται της Ιστορίας και χαρακτηρίζεται από την **έλλειψη γραπτών μαρτυριών** για τη δράση του ανθρώπου .

Τη χωρίζουμε στην Εποχή του Λίθου (2.500.000 – 3.000 περίπου π.Χ.)

και στην Εποχή του Χαλκού (3.000- 1100 π.Χ.) ,

με βάση τα υλικά που χρησιμοποιεί ο άνθρωπος για την κατασκευή των εργαλείων του και γενικά την **τεχνολογική του εξέλιξη**.

Η Εποχή του Λίθου χωρίζεται σε δύο περιόδους

1. **Παλαιολιθική εποχή** : 2.500.000 -6.500 περίπου π.Χ.

2. **Νεολιθική εποχή** : 6.500 – 3.000 περίπου π.Χ.

Η ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ: 2.500.000 – 6.500 ΠΕΡΙΠΟΥ Π. Χ.

Κοιτίδα (λίκνο, τόπος γέννησης) του ανθρώπινου γένους θεωρείται η **Αφρική**, καθώς εκεί πιστεύεται ότι εμφανίστηκαν οι πρώτοι άνθρωποι.

Πρώτο δείγμα του ανθρώπινου είδους είναι ο «ικανός άνθρωπος – homo habilis», με τελευταίο σκαλί στην εξέλιξη του είδους το «σοφότατο άνθρωπο – homo sapiens- sariens ».

Ο άνθρωπος κατά την παλαιολιθική εποχή κατοικεί σε σπήλαια ή σε προσωρινά καταφύγια κοντά σε πηγές νερού και μετακινείται διαρκώς (είναι νομάς) ψάχνοντας για την τροφή του :

Είναι **κυνηγός και τροφосуλλέκτης**.

Κύρια τροφή του αποτελούν τα **θηράματα** (μαμούθ, τάρανδος, αίγαγρος, αντιλόπη, ελάφια, βόδια, άλογα ανάλογα με την περιοχή) και **οι καρποί**.

Χρησιμοποιεί ως εργαλεία **χειροπελέκεις, (τσεκούρια) ξέστρα, αιχμές και λεπίδες** από πέτρα ή από οστά και κέρατα ζώων .

Κατασκευάζει καλλιτεχνικά δημιουργήματα : **ειδώλια, σπηλαιογραφίες** (ζωγραφική σε σπήλαια με παραστάσεις ζώων) , **κοσμήματα** .

Θάβει τους νεκρούς του τοποθετώντας στους τάφους **κτηρίσματα** (ταφικά δώρα), γεγονός που δείχνει **την πίστη του στη μεταθανάτια ζωή**.

Η ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ : 6.500 – 3.000 Π.Χ.

Η εποχή αυτή χαρακτηρίζεται από σταθεροποίηση των κλιματολογικών συνθηκών, με αποτέλεσμα

την οργάνωση οικισμών μόνιμου χαρακτήρα,

τη συστηματική ενασχόληση με τη **γεωργία και την κτηνοτροφία**

την ανταλλαγή πρώτων υλών και προϊόντων,

την **παραγωγή κεραμικής (αγγεία από ψημένο πηλό).**

Κατά την εποχή αυτή συντελείται λοιπόν **το πέρασμα από το στάδιο κυνηγιού-τροφосуλλογής της Παλαιολιθικής στο παραγωγικό στάδιο της Νεολιθικής εποχής.**

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ : ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΥ

Οι νεολιθικοί άνθρωποι ζουν σε οικισμούς 100 – 300 ατόμων και κατασκευάζουν τα σπίτια τους από πέτρες, πλίνθους, ή ξύλα. Χαρακτηριστικοί νεολιθικοί οικισμοί που αναπτύχθηκαν στην Ελλάδα είναι στο Διμήνι του Βόλου και στο Δισπηλιό της Καστοριάς.

Γεωργία – Κτηνοτροφία : Βασικές καλλιέργειες αποτελούν τα δημητριακά και τα όσπρια, ενώ εκτρέφονται συστηματικά βόδια, χοίροι, αιγοπρόβατα.

Οι οικονομικές ανταλλαγές είναι βασικό στοιχείο της νεολιθικής οικονομίας και αφορούν τρόφιμα, κεραμικά, υφάσματα, εργαλεία κ.λ.π. που ανταλλάσσονται μεταξύ των οικισμών.

Κατασκευάζονται κεραμικά σκεύη από ψημένο πηλό, είτε για το ψήσιμο της τροφής, είτε για τη φύλαξή της. Επίσης αναπτύσσεται η υφαντική τέχνη : ο άνθρωπος μεταχειρίζεται το λινάρι ή το μαλλί των προβάτων, προκειμένου να κατασκευάσει τα ρούχα του.

Χρησιμοποιούνται και νέα εργαλεία : μολόπετρα για το άλεσμα των σπόρων, δρεπάνι για το θερισμό, αλέτρι για το όργωμα της γης .

Τα καλλιτεχνικά δημιουργήματα της εποχής περιλαμβάνουν πήλινα αγγεία με κομψά σχέδια και ζωηρά χρώματα, πήλινα διακοσμημένα ειδώλια και κοσμήματα κατασκευασμένα από πηλό, οστά ζώων, αλλά και από χρυσό, χαλκό και άργυρο (στην ύστερη νεολιθική).

Επίσης, η ταφή των νεκρών και τα κτερίσματα δείχνουν το σεβασμό της νεολιθικής κοινωνίας στην ανθρώπινη ζωή και το θρησκευτικό της συναίσθημα.